

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Beheerovereenkomst Bosgroep Zuid Nederland 2022-2027

Datum

28 maart 2022

Toelichting

Bos en natuur zijn erg belangrijk voor Laarbeek. Om de gemeentelijke bossen, natuurgebieden en landschapselementen hun waarde te laten behouden, is continuïteit in beheer en onderhoud noodzakelijk. Het beheer- en onderhoud van de gemeentelijke bos- en natuurgebieden is al sinds 2009 via een beheerovereenkomst ondergebracht bij Bosgroep Zuid-Nederland. De vorige beheerovereenkomst had een looptijd van 6 jaar (periode 2016-2021). Het college heeft besloten om voor de periode 2022-2027 een nieuwe beheerovereenkomst af te sluiten. Alle van toepassing zijnde beheerplannen (bossen, natuurgebieden en landschapselementen) zijn geactualiseerd. Daarbij zijn ook alle nieuwe natuur en ecologische verbindingzones die de afgelopen jaren zijn aangelegd opgenomen in de nieuwe beheerovereenkomst. Er zijn afspraken gemaakt over de uit te voeren werkzaamheden inclusief een begroting voor een periode van 6 jaar. De wensen en het beleid van de gemeente vormen het belangrijkste uitgangspunt voor de beheerovereenkomst. Aan de hand van de onderliggende beheerplannen stelt de bosgroep jaarlijkse werkplannen op. Deze worden vervolgens gebruikt om de uitvoering ter hand te nemen en werkzaamheden aan te besteden. Aanbesteding gebeurt door de Bosgroep conform het aanbestedingsbeleid van de gemeente Laarbeek. Daarnaast voeren vrijwilligers van onder andere de stichting Laarbeeks Landschap en IVN Laarbeek diverse werkzaamheden uit.

De afgelopen jaren heeft onze gemeente met ondersteuning van de bosgroep een degelijk, planmatig en financieel interessant bosbeheer opgezet. De natuurwaarden en de recreatieve waarde van de bossen zijn toegenomen en dankzij subsidieopbrengsten en houtoogsten kon de bosexploitatie geheel kostenneutraal of zelfs met een positief resultaat uitgevoerd worden (waterschapslasten en verzekeringslasten niet meegerekend). Dat geldt niet voor het beheer- en onderhoud van de natuurgebieden en landschapselementen. Dit kan niet kostenneutraal worden uitgevoerd. Dat was in het verleden zo en dat zal ook in de toekomst zo blijven. Natuurbeheer kost nu eenmaal geld en behalve wat subsidie-inkomsten zijn niet of nauwelijks andere inkomsten te genereren.

Aanvulling beheerplan Gemeentebossen 2016-2026: zonering en meer natuurbos

Het bosbeheer in het Mariahouts bos is sinds 2002 uitgevoerd conform de methode "geïntegreerd bosbeheer". Dit betekent dat er een balans is tussen natuurdoelstellingen, recreatiedoelstellingen en houtoogst. Anno 2022 staat de vitaliteit van het bos onder druk door omgevingsfactoren zoals klimaatverandering en verzuring. Daarnaast vervult het bos een rol als oost-west gerichte ecologische verbindingzone tussen het Dommel-dal en het Aa-dal. Voor deze EVZ én om het bos weerbaarder te maken tegen klimaatverandering en

verzuring is een gerichte omvorming van het oostelijk en westelijk deel van het bos naar natuurbos nodig. De keuze voor natuurbos is ook noodzakelijk om voor omvormingssubsidies in aanmerking te komen.

Het recreatief drukste deel van het Mariahouts bos ligt tussen de Rooijseweg en de Veghelsedijk, waar ook de trimbaan is gelegen. De meest rustige delen liggen aan de oost- en westzijde van het bos. Eventuele intensivering van recreatief medegebruik en toevoegen van routes is alleen mogelijk in dit centrale deel van het bos. Ten oosten en ten westen hiervan is verdere intensivering en uitbreiding of verharden van routes/paden niet wenselijk. Bestaande recreatieve voorzieningen en routes blijven gehandhaafd.

Het centrale deel van het Mariahouts bos is gezien de voorkomende boomsoorten ook het meest geschikt voor houtproductie. De goede houtkwaliteit maakt dat dit hout geschikt is als duurzame vervanger van bouwmaterialen als staal en beton waarbij bij de productie CO₂ vrijkomt. Dit in tegenstelling tot hout waarbij bij het groeien juist CO₂ wordt vastgelegd.

Financiën

De jaarlijkse kosten van de beheerovereenkomst bedragen € 188.552,- per jaar. De gemeentebegroting en het saldo op de beheerbegroting bij de bosgroep biedt voldoende ruimte om deze kosten te dekken. Dit is mogelijk omdat het budget jaarlijks automatisch met € 10.000 verhoogd wordt i.v.m. areaaluitbreiding. Er komen immers steeds meer nieuwe bos- en natuurgebieden en EVZ's bij. Er dient binnen het budget wel een correctie plaats te vinden op het niveau van kostensoort. Deze correctie wordt budgettair neutraal verwerkt in de eerste tussenrapportage van 2022.

Duurzaamheid

Bos en natuur dragen bij aan de realisatie van gemeentelijke doelen op het gebied van klimaat en biodiversiteit. Daarbij is het wel noodzakelijk dat beheer en onderhoud ook goed geregeld is. Inmiddels heeft het Mariahouts bos zich zodanig ontwikkeld dat met het nu voorziene beheer voldaan wordt aan de criteria voor FSC (Forest Stewardship Council). Het bos zal binnenkort FSC-gecertificeerd worden waardoor aan alle criteria voor duurzaam bosbeheer voldaan wordt en het geproduceerde hout ook het FSC-keurmerk mag dragen.

Bijlagen

- Beheerovereenkomst gemeente Laarbeek 2022-2025
- Overzichtskaart gemeentelijke bossen, natuurgebieden en landschapselementen (BOK bijlagen 2.1, 2.2 en 2.3)

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris

burgemeester

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J.W.M. van de Ven'. The signature is stylized with a large, sweeping 'J' and a long, horizontal stroke at the end.

J.W.M. van de Ven

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'F.L.J. van der Meijden'. The signature is stylized with a large, sweeping 'F' and a long, horizontal stroke at the end.

F.L.J. van der Meijden